

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17Csp/40/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116215117
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:3116215117.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. nad C., ul. N. hájom XXXX/XX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova 25, IČO: 35807598, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 09.10.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným j e n e p l a t n á .

II. Žalobcovi súd p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 24.08.2016 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žaloba žalobcu, ktorou sa domáha rozhodnutia súdu, ktorým by určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 09.10.2015, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

2. Túto žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 09.10.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu mal žalovaný poskytnúť úver v sume 1.000 eur. Žalobca sa zaviazal vrátiť celkovo sumu 1.968 eur. Táto zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa Občianskeho zákonníka, s ktorým je v rozpore. Nezabezpečuje rovnosť a vyváženosť účastníkov zmluvného vzťahu a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Na zabezpečenie záväzkov dlžníka z úverovej zmluvy uzatvorili v rovnaký deň aj Dohodu o zrážkach zo mzdy. Táto však neobsahuje označenie zabezpečovanej pohľadávky, jej výšku a výšku dohodnutých zrážok. Preto je táto dohoda neplatná podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadradenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške v budúcnosti budú uspokojované formou zrážok zo mzdy. Pokiaľ mal žalobca záujem od žalovaného získať úver, musel sa podrobiť vopred určenej a sformulovanej podmienke o zabezpečení pohľadávky formou dohody o zrážkach zo mzdy. Vykonávaním zrážok zo mzdy dochádza k zásahu do majetkového práva žalobcu bez vydania súdneho rozhodnutia, ich výkon je v rozpore s právom EÚ a je neprípustné, aby sa využíval tento problémový zabezpečovací inštitút. Takisto stručne odôvodnil existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

3. V žalobe žalobcu bol zároveň obsiahnutý aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práv veriteľa z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 09.10.2015, a zamestnávateľovi žalobcu, obchodnej spoločnosti VOLKSWAGEN I., a.s., by uložil, aby sa zdržal vykonávania zrážok z jeho mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 09.10.2015.

4. Uznesením zo dňa 19.01.2017 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal obchodnej spoločnosti C. I., a.s., vykonávať zrážky zo mzdy W. Q. na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a z

iných príjmov zo dňa 09.10.2015, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným a žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu práv veriteľa z Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 09.10.2015, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.07.2017 v spojení s uznesením odvolacieho súdu.

5. Na doručení žalobu reagoval žalovaný písomným vyjadrením zo dňa 08.02.2017, v ktorom uviedol, že namietaná dohoda o zrážkach zo mzdy je platná a žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Dohoda je samostatným právnym úkonom, dohodou. Poskytnutie úveru nebolo podmienené podpísaním tejto dohody, pričom na základe nej nebola vykonaná žiadna zrážka zo mzdy žalobcu. Vyhlásením neplatnosti tejto dohody by sa právne postavenie žalobcu nestalo istejším, pretože by ostal v platnosti hlavný právny úkon, a to úverová zmluva, z ktorej sa žalovaný môže domáha plnenia záväzku.

6. Za účelom rozhodnutia o žalobe súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal sporové strany. Pojednávanie sa zúčastnil žalobca. Žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní vopred písomne ospravedlnil podaním zo dňa 16.05.2018.

7. Žalobca na pojednávaní uviedol, že zotráva na podanej žalobe. V súčasnosti z jeho príjmu vykonáva exekútor aj pre iných veriteľov exekučné zrážky zo mzdy, po vykonaní ktorých mu zostane na živobytie iba minimum až nič. Bol v minulosti preuverovaný a nezvládal splácať splátky, preto vstúpili aj s manželkou do bankrotu. V súčasnosti s manželkou vypísali papiere, aby mohli byť oddĺžení. Tieto sú v súčasnosti na Centre právnej pomoci a čaká sa na ich vybavenie. V Centre právnej pomoci im povedali, že to bude trvať asi pol roka, čo by v súčasnosti malo byť približne za 5 mesiacov. Na súde ešte návrh nie je. Predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy musel uzatvoriť, inak by mu úver žalovaný neposkytol. Uzatváranie týchto zmlúv bolo rýchle, bol v tom čase v problémoch, potreboval peniaze. Jedná sa o úžeru, ten úrok bol príliš vysoký. V súčasnosti mu zrážky už nie sú vykonávané v dôsledku rozhodnutia súdu a reálne by už vzhľadom aj na exekučné zrážky nemali ani čo už strhávať.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to č. I. 3 Zmluva o spotrebiteľskom úvere, č. I. 5 informácia o RPMN, č. I. 6 všeobecné podmienky, č. I. 8 štandardné európske informácie, č. I. 13 Dohoda o plnení v splátkach, č. I. 15 Dohoda o zrážkach zo mzdy, č. I. 16 žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil pre rozhodnutie o žalobe nasledovný podstatný skutkový stav, na ktorý aplikoval citované ustanovenia právnych predpisov.

9. Medzi sporovými stranami bola uzatvorená dňa 09.10.2015 Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá zabezpečovala pohľadávku žalovaného ako veriteľa zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.10.2015, ktorú uzatvoril so žalobcom. Na základe tejto dohody požiadal žalovaný zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to žiadosťou zo dňa 04.02.2016, ktorej kópia je založená v spise na č.l. 16. V úverovej zmluve sa sporové strany dohodli, že žalovaný (veriteľ) poskytne žalobcovi úver v sume 1.000 eur a žalobca sa zaviazal zaplatiť túto sumu zvýšenú o úrok vo výške 68,80 % ročne a o odplatu v sume 280 eur, celkovo v sume 1968 eur do 19.10.2016. RPMN bola uvedená vo výške 28 %, priemerná RPMN vo výške 24,67 %. V rovnaký deň bola medzi sporovými stranami dohodnutá aj Dohoda o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 09.10.2015, podľa ktorej sa zmenila splatnosť dlhu žalobcu tak, že dlh bol splatný v 12 mesačných splátkach vo výške 164 eur, vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom 15.11.2015. Takisto bolo v tomto dodatku uvedené, že dlžník berie na vedomie, že výška RPMN sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch vo výške 304,10 %.

10.1 Podľa § 137 Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

10.2 Podľa § 52 ods.1 až 4 Občianskeho zákonníka v účinnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné

zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10.3 Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10.4 Podľa § 1 ods.1, ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10.5 Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

10.6 Podľa § 11 ods. 1 písm.b/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

10.7 Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

10.8 Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

10.9 Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

11.1 Na zistený skutkový stav súd aplikoval vyššie citované ustanovenia právnych predpisov a vec právne posúdil.

11.2 V prvom rade sa súd zaoberal procesnou prípustnosťou podanej žaloby. Žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti právneho úkonu, teda určenia právnej skutočnosti. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku, ktorý je potrebné aplikovať na prejednávany spor, žalobou možno požadovať aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Teda podľa tohto ustanovenia je pre procesnú prípustnosť žaloby potrebné, aby právo na požadované určenie vyplývalo z osobitného predpisu. Je zrejmé, že žalobcom požadované určenie nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu (žalobca opak ani netvrdil). Táto skutočnosť však podľa názoru súdu nespôsobuje automatickú nemožnosť úspešne sa domáhať požadovaného určenia. Ako je zrejmé z uvádzaného ustanovenia § 137 Civilného sporového poriadku, výpočet procesne prípustných žalôb nie je úplný. Vyplýva to z použitia slova „najmä“ v tomto ustanovení. Preto je na úvahe súdu, aby posúdil, či požadované určenie je procesne prípustné. Súd po tomto posúdení konštatuje, že tomu tak je.

11.3 Súd pri tomto rozhodnutí vzal do úvahy aj podstatu právneho vzťahu sporových strán a účel namietaného právneho úkonu. Ako je zjavné zo skutkových okolností prípadu, právny vzťah medzi sporovými stranami je vzťahom spotrebiteľským, teda vzťahom medzi spotrebiteľom (žalobcom) a dodávateľom (žalovaným). Tento vzťah bol založený uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Realizovanie dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu (dlžníka) umožňuje žalovanému uspokojiť si svoju pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly takejto pohľadávky. V prípade takéhoto zabezpečenia pohľadávky nie je potrebné a nutné, aby si žalovaný pre uplatnenie svojho práva musel podať žalobu o splnenie povinnosti dlžníka na súd. Takýto postup sám osebe spôsobuje v právnom vzťahu medzi sporovými stranami, ktorý je spotrebiteľským vzťahom, nerovnováhu. Táto nerovnováha v právnom vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa právneho poriadku (vrátane práva EÚ) nežiaduca a je potrebné ju vyvážiť. Aby žalovaný mohol dosiahnuť súdny prieskum pohľadávky žalovaného voči nemu, javí sa vhodným a účelným, aby mu nebolo iba procesným predpisom (ktorý je iba prostriedkom v dosahovaní ochrany porušených alebo ohrozených práv) zabránené, domáhať sa neplatnosti takejto dohody o zrážkach zo mzdy. Je potom na posúdení súdom, v závislosti od zisteného skutkového stavu, či jeho tvrdenie o neplatnosti dohody o zrážkach sa ukáže v takomto konaní ako dôvodné. Ak súd určí napadnutú dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú, bude žalovaný ako veriteľ odkázaný na podanie žaloby na súd, ktorý rozhodne o splnení povinnosti dlžníka, ak takúto skutočnosť súd zistí. Samotná pohľadávka veriteľa tým nie je dotknutá. Z uvedeného následne vyplýva aj naliehavý právny záujem žalobcu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. V prípade určenia jej neplatnosti nebude môcť žalovaný siahnuť na mzdu žalobcu, čím je priamo dotknuté jeho právne postavenie (majetkové práva). Môže disponovať celou časťou svojej mzdy. Zo žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy je celkom zjavné, že žalovaný mieni uspokojovať svoju pohľadávku zo mzdy žalobcu. Takisto nie je možné súhlasiť s obranou žalovaného, že vyhlásením neplatnosti tejto dohody by sa právne postavenie žalobcu nestalo istejším, pretože by ostal v platnosti hlavný právny úkon, a to úverová zmluva, z ktorej sa žalovaný môže domáha plnenia záväzku. Z uvedenej obrany by sa dalo potom usúdiť, že dohoda o zrážkach nemala žiadny význam ani pre žalovaného, čo je záver zjavne nesprávny. Z predmetnej dohody totiž plynie pre žalovaného oprávnenie fakticky vymôcť svoju pohľadávku voči žalovanému bez riadneho exekučného titulu (súdneho, či rozhodcovského rozhodnutia).

11.4 Je možné pripustiť aj takú možnosť, že súd procesne nepripustí žalobu o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a ponechá sa veriteľovi možnosť uspokojiť si (vykonaním zrážok zo mzdy žalobcu) ním tvrdenú pohľadávku aj nad rámec sumy dlhu, ktorú spotrebiteľ nerozporuje. Spotrebiteľ by tak bol odkázaný na podanie prípadnej žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia (vzniknutého plnením nad rámec nespornej, existujúcej výšky dlhu). Takýto postup je v zásade odôvodniteľný, avšak pre súd nie je ako jeden z možných prístupov akceptovateľný. Takýto výklad, postup, by nezodpovedal potrebám praktického života, prispieval by k množeniu sporov a takisto k vzniku potenciálnej ujmy na majetku spotrebiteľa. Nezodpovedalo by to ani všeobecnému záujmu na predchádzaní vzniku majetkovej ujmy v podobe bezdôvodného obohatenia.

11.5 Uvedeným výkladom súd aplikoval na rozhodnutie aj čl. 4 a čl. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorých každé ustanovenie Civilného sporového poriadku je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Jeho výklad nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné, avšak nikto sa nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1. Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

11.6 Ako vyplýva z predchádzajúceho odseku, nikto sa nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu. Jedným z viacerých účelov sledovanými Civilným sporovým poriadkom je podľa názoru súdu aj poskytnutie vyššej miery ochrany práv spotrebiteľovi. Tento cieľ možno vyvodit' z ustanovenia § 290 a nasl. Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti súd poukazuje na dôvodovú správu k § 290 a nasl. Civilného sporového poriadku, podľa ktorého objektívnu hmotnoprávnu i procesnoprávnu nerovnosť určitých subjektov práva, musí súd kompenzovať uplatnením osobitných

procesných postupov divergentných od všeobecných procesných inštitútov sporového konania, inak by nebol naplnený účel sporového konania, ktorým je spravodlivá a rýchla ochrana porušených alebo ohrozených subjektívnych práv. V súvislosti s uvedeným, a nadväzujúc na prvú vetu tohto odseku, nie je podľa názoru súdu možné dovoliť sa doslovného znenia § 137 Civilného sporového poriadku, ktorý navyše zavádza iba príkladný výpočet procesne prípustných žalôb.

11.7 Záverom k tejto časti odôvodnenia rozsudku súd poukazuje aj na právny názor Krajského súdu v Trenčíne vyjadrený v uznesení č.k. 5Co/80/2016 - 27 zo 16. februára 2016, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napr. z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, prípadne z pohľadu platnosti dojednaní úrokov z úveru z pohľadu dobrých mravov a pod.. Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

11.8 Preto súd uzatvára, že žaloba žalobcu je procesne prípustná aj bez výslovného ustanovenia Civilného sporového poriadku.

11.9 Následne sa súd zaoberal vecnou dôvodnosťou žaloby, teda či napadnutá dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatným právnym úkonom. V tejto súvislosti súd poukazuje na judikatúru iných všeobecných súdov, ktoré určili rovnaké dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré uzatvoril žalovaný s inými spotrebiteľmi za neplatné. Ide napr. o rozsudok Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 7C/119/2014 zo dňa 07.12.2015, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/190/2016 z 09.03.2017, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 7C/384/2012 zo dňa 20.01.2016, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co/129/2016 z 02.03.2017, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 14C/169/2014 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/9/2016.

11.10 Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Takisto plní aj uhradzovaciu funkciu. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda musí byť uzatvorená písomne a ako každý právny úkon musí byť určitá, jasná. Z jej podstaty vyplýva, že musí obsahovať aj označenie pohľadávky, ktorú zabezpečuje. Namietaná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Je v nej uvedené, že zabezpečovaná pohľadávka znamená ktorúkoľvek jednotlivú a tiež všetky nižšie špecifikované pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi a to:

- a) pohľadávky na zaplatenie peňažných prostriedkov dlhovaných veriteľovi na základe zmluvy o úvere, najmä pohľadávky na zaplatenie úveru spolu s jeho príslušenstvom;
- b) pohľadávky na náhradu škody, ktoré vzniknú veriteľovi voči dlžníkovi na základe zmluvy o úvere alebo v súvislosti s ňou;
- c) pohľadávky, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s odstúpením alebo vypovedaním zmluvy o úvere;
- d) pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniknú, resp. vznikli v súvislosti so zmluvou o úvere v dôsledku plnenia veriteľa dlžníkovi bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol;
- e) pohľadávky, ktoré vzniknú na základe posúdenia právneho úkonu, v dôsledku ktorého došlo k vzniku, zmene alebo zániku ktorejkoľvek z vyššie uvedených pohľadávok, ako odporovateľného právneho úkonu.

11.11 Takéto vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité. Spotrebiteľ tak v čase uzatvárania Dohody nemôže vedieť, čo presne bude predmetom prípadných zrážok z jeho mzdy a nemá možnosť sa proti takto uplatneným nárokom brániť. Takéto znenie svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa. Znenie predmetnej dohody oprávňuje žalovaného na zrážky zo mzdy aj vo vzťahu k ďalším nárokom, ktoré dokonca ku dňu uzavretia Dohody o zrážkach zo mzdy nie sú určité. Na presnom uvedení zabezpečovanej pohľadávky a na uvedení výšky pohľadávky, ktorá je dohodou zabezpečovaná, je potrebné trvať, pretože v opačnom prípade by zrážky zo mzdy bolo možné vykonávať dovtedy, kým veriteľ sám neoznámí zamestnávateľovi dlžníka, že jeho pohľadávka je v celom rozsahu uspokojená a už nie je potrebné vykonávať žiadne zrážky. Ak je výška pohľadávky

v dohode o zrážkach zo mzdy jasne a určito uvedená, je veriteľovi, dlžníkovi a aj zamestnávateľovi dlžníka zrejme, dokedy je možné vykonávať zrážky zo mzdy (porovnaním súčtu vykonaných zrážok a výšky pohľadávky). Iba v takom prípade možno považovať dohodu o zrážkach zo mzdy za určitý právny úkon, ktorý nie je spôsobilý vytvárať nerovnovážne postavenie v právnom vzťahu veriteľa a dlžníka. Podľa názoru súdu, je tak predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná, pre jej neurčitosť podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Takéto vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je na úkor slabšej zmluvnej strany a umožňuje uspokojovať pohľadávku dodávateľa v neurčitej výške, až do jeho vlastného vyhlásenia (určenia), že pohľadávka bola uspokojená. Len všeobecná identifikácia pohľadávky (právny dôvod jej vzniku) nie je postačujúca. Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné, aby bola v čase dohody určená aj jej výška a faktické realizovanie zrážok zo mzdy dlžníka (spotrebiteľa) tak nebolo len na rozhodnutí veriteľa o ich ukončení.

11.12 K vyššie uvedenému odôvodneniu poukazuje súd aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/1/2016, vydaného dňa 27. septembra 2017 v prípade rovnakého žalovaného. Tento odvolací súd potvrdil rozsudok tunajšieho súdu o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, pričom okrem iného uviedol aj nasledovné: Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. V spore identifikované dohody o zrážkach zo mzdy boli medzi stranami uzatvorené za účelom zabezpečenia pohľadávok žalovaného vyplývajúcich zo zmlúv o spotrebiteľských úveroch podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ide o formulár, ktorého znenie bolo vopred pripravené zo strany žalovaného veriteľa bez individuálneho dojednaní, ktorý na základe neho uplatnil u zamestnávateľa žalobkyne, vykonávanie zrážok zo mzdy, čím je žalobkyňa priamo ohrozená vo svojej majetkovej sfére, keďže mzda predstavuje zdroj jej príjmu. Žalovanému sporné dohody umožňujú bez súdnej kontroly mimosúdne siahnuť na majetok dlžníka bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka, prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti Tým reálne dochádza k narušeniu sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobkyne ako spotrebiteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy teda tak, ako správne uvádza súd prvej inštancie, umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euro nekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť súd musí brať zreteľ. Systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS má pôvod v tom, že spotrebiteľ je v porovnaní s dodávateľom v nevýhodnejšom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, ktorá situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, a z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 37). Súdny dvor preto s cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 27; Mostaza Claro, bod 26; Asturcom Telecomunicaciones, bod 31, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 39). Možnosť súdu skúmať nekalú povahu podmienky aj bez návrhu, predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice 93/13/EHS, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, už citovaný, bod 27, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 41). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku. Dohody o zrážkach zo mzdy boli medzi stranami uzavreté v identické dni ako zmluvy o úveroch, z čoho vyplýva, že už v čase vzniku zmlúv o úveroch bola žalobkyňa ako spotrebiteľ nútená uzatvoriť dohody o zrážkach zo mzdy, pričom ich uzavretie nemohla odmietnuť, keďže nimi bolo podmienené poskytnutie úverov. Žalobkyňa tak mala na výber, mohla dohody o zrážkach zo mzdy buď odmietnuť, čím by si zmarila možnosť poskytnutia úveru, alebo zmluvy o úvere vrátane dohôd o zrážkach zo mzdy podpísať, čím sa podrobila vykonávaniu zrážok zo mzdy bez možnosti akejkoľvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - žalobkyne a predstavuje tak neprijateľnú zmluvnú podmienku znevýhodňujúcu spotrebiteľa a preto je s

poukazom na ust. § 53 Občianskeho zákonníka, neplatná, tak ako to správne ustálil súd prvej inštancie. Predloženie dohôd o zrážkach zo mzdy na podpis žalobkyni bez náležitého vysvetlenia jej následkov, správne vyhodnotil súd prvej inštancie zároveň ako nekalú obchodnú praktiku zo strany žalovaného podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorá je zakázaná s dôsledkom, že právny úkon (dohoda o zrážkach zo mzdy), ktorý je ich výsledkom je pre rozpor s týmto zákonným zákazom absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Dohody svojim obsahom a účelom obchádzajú právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, pretože napriek tomu, že predmetné úvery sú bezúročné a bez poplatkov, a taktiež úrok vo výške 0,25% denne je neprimerane vysoký, žalovanému reálne umožnili, aby prostredníctvom zrážok zo mzdy docielil bez súdneho preskúmania plnenie titulom tejto odplaty a úroku, na ktoré nemá nárok.

11.13 V danom prípade, ktorý prejednáva konajúci súd, je potrebné záverom uviesť aj to, že úver poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 105901068 zo dňa 09.10.2015, je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Z obsahu uvedenej úverovej zmluvy vyplýva, že je v nej okrem iného nesprávne uvedená výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa. Je zrejmé, že ak je výška úveru 1.000 eur a odplata 968 eur za jeden rok, tak RPMN zjavne nemôže predstavovať 28 % (pritom v dohode o splátkach z rovnakého dňa je už uvedená výške RPMN 304,10 % a zároveň sa konečná splatnosť ani celková pohľadávka žalovaného sa nezmenili).

12.1 Podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12.2 Podľa § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12.3 O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku, pretože žalobca bol v konaní plne úspešný. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.